

Sprejetje družbenega plana občine Cerknica za leto 1963

V ČETRTEK, 28. MARCA, SO SE V LOŠKI DOLINI POLNOŠTEVILNO ZBRALI ODBORNIKI LJUDSKEGA ODBORA, DA V RAZPRAVI ANALIZIRAJO PRAVILNOST POSTAVLJENIH NAČEL NADALJNJEGA RAZVOJA GOSPODARSTVA V OBČINI ZA LETO 1963 IN DA TA NAČELA, TE SMERNICE, TUDI SPREJMEJO IN POTRDIJO.

Ugodna dinamika razvoja gospodarstva v občini v drugi polovici preteklega leta in uspehi ob koncu leta so služili kot realna baza za planiranje nadaljnega naraščanja bruto produkta in narodnega dohodka, ali bolje rečeno razvoja celotnega gospodarstva v naši komuni. Objektivne možnosti, ki v občini obstojajo za razvoj gospodarstva, omogočajo še nadaljnji dinamični vzpon obsega proizvodnje. Zato sprejeti družbeni plan predvideva, da se bo družbeni bruto produkt v naši občini dvignil za 15,3 %, kar pomeni, da se bo od lanskih 7 milijard 878 milijonov dvignil letos na 9 milijard in 100 milijonov. Takšna predvidevanja porasta skupnega obsega proizvodnje in storitev na območju naše komune predstavljajo nadpovprečje v merilu ljubljanskega okraja, saj znaša povprečen porast bruto produkta v okrajnem merilu 10,9 % ter je naša občina po povečanju bruto produkta v procentih na šestem mestu v okraju od 26 občin, kolikor jih je sedaj v okraju. Hkrati z naraščanjem družbene proizvodnje pa se bo povečal za 14,1 % tudi narodni dohodek, vendar bo narodni dohodek na enega zaposlenega v naši komuni še vedno pod okrajnim povprečjem, ki znaša 441.000 na zaposlenega, če bo ta planirana višina ob koncu leta tudi realizirana.

Značilno za sedanjo strukturo občinskega gospodarstva je to, da gre v smeri intenzivnejšega razvijanja proizvodnje v industriji in da s tem postaja naša občina iz pretežno kmetijske vedno bolj občina z industrijsko razvitim gospodarstvom. To trditev nam med drugim ponazoruje tudi planirani delež industrije v celotnem bruto produktu občine, ki znaša že 53,1 %, kar predstavlja na žalost še vedno okrajno podpovprečje, ker naj bi znašal delež industrije po predvi-

devanjih za leto 1963 57 % celotnega družbenega bruto proizvoda. Vzporedno z dviganjem bruto proizvodnje pa pričakujemo tudi realizacijo dviganja važnega ekonomskega faktorja — produktivnosti. Po predvidevanjih naj bi se to leto dvignila za 14 % in sicer na podlagi boljšega izkoriščanja proizvodnih zmogljivosti. To naj bi bilo predvsem v naših dveh največjih industrijskih podjetjih: BRESTU Cerknici in KOVINOPLASTIKE Lož. Seveda pa ne smemo pozabiti, da bo moral pri dviganju produktivnosti gospodarstva naše občine odigrati svojo vlogo tudi subjektivni faktor, saj so v komuni vsi objektivni pogoji. Z realizacijo 14 % povečanja produktivnosti ali celo z njenim preseganjem pa bomo pričeli zelo lepemu in velikemu povečanju materialne osnove gospodarskih organizacij v naši občini in kot kažejo sedanji go-

spodarski statistični pokazatelji, gremo v to smer. Kot primerjavo bi navedel, da je v našem okraju planirano povečanje produktivnosti za okoli 9 %.

Obseg industrijske proizvodnje, predvsem v lesni industriji, je že tako velik, da mu je republiško pa tudi celotno jugoslovansko tržišče, premajhno za dober plasma izdelkov. Zato predvideva osnutek razvoja gospodarstva občine povečanje izvoza za 8 % ter naj bi celotna količina izvoza znašala 607 milijonov deviznih dinarjev ali ca 43.000 deviznih dinarjev na vsakega prebivalca naše občine. Če istočasno upoštevamo, da uvozimo iz inozemstva surovin in materiala na območje občine za ca 72 milijonov deviznih dinarjev, potem vidimo, da je razmerje med uvozom in izvozom 1:8,4 in sicer v korist izvoza. Svojo proizvodnjo pa bodo morala

začeti usmerjati na zunanje tržišče tudi ostala industrijska podjetja v občini, če bodo hotela še nadalje razširjeno reproducirati. Seveda se pri teh podjetjih v občini takoj postavi vprašanje višine njihovih proizvodnih stroškov in s tem v zvezi nekonkurenčnost cen njihovih proizvodov na mednarodnem tržišču. S sistematičnim odstranjevanjem skrite zaposlenosti, ki v teh naših gospodarskih organizacijah obstoja, z dvigom kvalitete in smotrnejšim izkoriščanjem kapacitet, bodo tudi ta naša podjetja dosegla pogoje za izvoz. Za doseg tega cilja bodo morale vse subjektivne sile v teh podjetjih združiti svoje moči. V kolikor tega ne bi hotele ali pa bi bile nezmožne, bo nujnost družbenega razvoja zahtevala izvršitev rotacije le-teh. Temu problemu bo moral v bodoče ljudski odbor posvetiti vso pažnjo. (Konec na 2. strani)

Z otvoritve Doma ljudske tehnike v Cerknici

(Berite članek na 5. str.)

Občni zbori sindikalnih podružnic

Sindikalne podružnice so izvršile svoje občne zборе ter ocenile rezultate, slabosti in pomanjkljivosti svojega dela. Če analiziramo delo sindikalnih podružnic pri krepitvi samoupravnih organov, pri vprašanju notranje delitve dohodka, delovne discipline, odnosov itd. ugotavljamo večje uspehe dela le v nekaterih sindikalnih podružnicah. Nekatere sindikalne podružnice so se temu vprašanju le malo posvetile, zadovoljile so se le s klasično obliko dela sindikalne podružnice, to se pravi, le z nabavo ozimnice, na vse ostalo pa so pozabile. Ena izmed ostalih pomanjkljivosti in lahko bi rekli nezainteresiranosti nekaterih vodstev sindikalnih podružnic je to, da so premalo analizirali in zahtevali pojasnil od posameznih služb in organov upravljanja o vprašanih svojih delavcev v vseh problemih proizvodnje in vseh ostalih problemih življenja kolektiva. Tako se večkrat zgodi, da so delavci iznenadeni, ko jih vprašujemo. To je rezultat nezainteresiranosti do dela, nizke produktivnosti itd. Zelo kritično so ocenjevali na nekaterih sindikalnih občnih zbora odnose delavec — mojster, saj ugotavljajo, da nekateri vodilni ljudje, ki so v neposrednem stiku z delavci, ne znajo delati z delavci. Ena izmed osnovnih vzgojnih vprašanj vodstvenega kadra je graditev proizvajalca v upravljavca. Sindikat bo moral bolj skrbeti za to, ker je delo v naših kolektivih iz dneva v dan bolj zahtevno.

Veliko so razpravljali tudi o vprašanju notranje delitve osebnega dohodka. Tu so opazili, da je mnogo nepravilnosti, da so nekatera merila delitve še vedno nerealno postavljena, tako da na

delavca vplivajo destimulativno. Posledica tega pa je manjša produktivnost in mezdna miselnost. Temu vprašanju bodo morale sindikalne podružnice posvetiti več pozornosti in zahtevati od organov upravljanja in posameznih služb, da vprašanje delitve dohodka in osebnega dohodka dobi mesto v bodočih statutih in pravilnikih delovnih organizacij.

Nekatere sindikalne podružnice so analizirale delo organov upravljanja, zainteresiranost in odgovornost posameznih članov delavskih svetov. Ena izmed nalog sindikata je tudi to, da odpravimo neodgovornost članov DS in formalno glasovanje. Potrebno bo, da vodstvo sindikalne podružnice obravnava posamezne primere ter odpokliče takega člana DS in seznani celotni kolektiv s tem. Kolektiv naj kooptira nato drugega člana. Prav tako opažamo, da nekatere službe ne dajo članom DS predhodno važnega materiala za obravnavanje na sejah DS, tako da delavec ni temeljito seznanjen s tem, za kar bi tudi odgovorno glasoval. Sindikalne podružnice morajo temu posvetiti več skrbi, člani DS morajo biti obveščeni, ker je v nasprotnem primeru boljše, da ne glasujejo formalno in neodgovorno. Na občnih zbora sindikalnih podružnic so veliko razpravljali tudi o ovirah, boleznih in nesrečah, zamudah pri delu itd. Vsemu temu bodo morale sindikalne podružnice posvetiti pozornosti in zahtevati zmanjšanje ovir pri proizvodnji, ker ta sredstva odhajajo neposredno iz njihovih skladov in sredstev za osebne dohodke. Potrebno bo, da sindikalne podružnice večkrat mesečno obračunavajo po EE posamezne primere delavcev in zahte-

vajo več sodelovanja z zdravstvenimi postajami, kadar analizirajo zamude, na drugi strani pa da zahtevajo od organov upravljanja več denarnih sredstev za odpravo pomanjkljivosti in nevarnosti na delovnih mestih. Delavec se mora čutiti na svojem delovnem mestu varnega.

Vprašanje izobraževanja članov kolektiva je večina kolektivov premalo vskladila s svojimi potrebami. Tudi občni zbori so premalo analizirali to delo. Nagel razvoj proizvajalnih sil zahteva tržišča z industrijskim načinom proizvodnje, zahteva pa tudi strokovno sposobnega delavca na delovnem mestu. Tako bomo lažje premagovali težave pri plasiranju artiklov na trg, na eni strani zahteva tržišča po znižanju cene proizvoda, na drugi strani pa zahteve kvalitete. Potrebno bo, da sindikalne podružnice s pomočjo delavskih svetov zahtevajo več sredstev za izobraževanje neposrednih proizvajalcev. Pomanjkaje strokovnega kadra je tesno povezano s produktivnostjo in obstojem gospodarske organizacije ter dvigom družbenega standarda.

Veliko so razpravljali tudi o izdelavi statuta delovnih organizacij. Sedaj jih že pripravljajo. Pravilna je ocena nekaterih občnih zborov, da je za vsebino statuta odgovorna celotna sindikalna podružnica. Potrebno bo izdelavo statuta pospešiti in poskrbeti za boljše povezavo in jasnejšo orien-

tacijo komisij v gospodarskih organizacijah kakor tudi komisije pri ObSS. Prvi pogoj za izdelavo statuta je, da spoznamo, kaj nam prinašata nova zvezna in republiška ustava, na drugi strani pa moramo poznati specifičnost gospodarskih organizacij. Sindikati ne moremo biti zadovoljni s sedanjimi pravili in pravilniki, ker so bili sprejeti kampanjsko, v nekaterih kolektivih pa so jih celo prepisali. Sindikati moramo tem vprašanjem posvetiti večjo skrb ter zahtevati od komisij za pravo statuta in odgovornih članov ter plačanih ljudi v gospodarskih organizacijah vso odgovornost in skrb.

Večina občnih zborov je obravnavala tudi vprašanje rekreacije in oddiha, čemur bo potrebno posvetiti več skrbi, saj sta rekreacija in oddih potrebna vsakemu delovnemu človeku.

Ugotovljeno je bilo tudi, da je vse premalo povezave za doseg skupnih ciljev in pri obravnavanju skupnih problemov pri vsakdanjem delu med mladinsko organizacijo in sindikalno podružnico v vseh delovnih kolektivih, kjer imajo svoj aktiv.

Občni zbori so bili namenjeni, da kritično ocenijo delo sindikalnih podružnic ter da na osnovi zaključkov izdelajo konkretne programe dela za nova vodstva in celotno sindikalno podružnico. Prav gotovo pa je, da je sindikat v delovnih kolektivih odigral pomembno vlogo pri dvigu produktivnosti dela in pri izboljšanju življenjskega standarda naših delavcev.

Zasedali so gozdarji in lesnoindustrijci

Prve dni marca se je vršil v Postojni občni zbor DIT-a postojnske sekcije gozdarjev in lesnoindustrijev. Temu občenemu zboru so prisostvovali kot opazovalci tudi predstavniki iz Cerknice. Po uvodnih besedah in poročilih o delu sekcije v preteklem letu, se je razvila živahna diskusija. Govorili so o tem, da je treba delo v DIT-u poživeti. Obenem so razpravljali tudi, naj bi se postojnski sekciji pridružilo še članstvo iz Cerknice. Poudarjeno je bilo, da je dosedanje sodelovanje in razumevanje med gozdarji in lesnoindustriji na petem gozdno-gospodarskem področju edinstveno v Sloveniji. Gravitacijsko področje izkoriščanja lesne mase ločijo pravzaprav le vrhovi Javornika in Snežnika. Politično teritorialno delitev pa določa meja obeh občin. Ker gre za smotrnejše gospodarjenje, je potrebno, da bi DIT kot edinstveno strokovno telo povezal obe gravitacijski področji. Poudarjeno je bilo namreč, da meja med obema občinama ne more predstavljati naravne meje racionalnega izkoriščanja lesne mase.

Opazamo, da često precenjujejo lesne mase prav na tem področju. Obhodnja naj bi bila vsako deset ali vsaj sedmo leto. Ugotavljamo pa, da je le-ta že dosegla razdobje treh do štirih let. Vzrok tega precenjevanja in nepoznavanja situacije je tudi v tem, da so v obdobju povečanega izvoza

iglavcev prav na tem področju posekali 48 % več, kot je predvideval plan. Določeni procent poseka je bil za druga področja Slovenije neprimerno nižji. Z druge strani pa so zanemarili sečno listavcev. Kam lahko privede takšno poslovanje, ni potrebno naglašati. Skratka gre za področje z bogatim surovinskim zaledjem in za razvijajočo se lesno industrijo na njem. Lesno-industrijski obrati še niso dovolj specializirani, a tudi o nekem korektnem sodelovanju in kooperaciji med njimi ne bi mogli govoriti. Kot nepristranski organ naj bi prav DIT v obliki klubskega dela ter raznih predavanj posredoval z resnim delom. Na ta način bi se lahko seznanili s pravilno distribucijo kvantuma surovine tako po vrsti kakor po kvaliteti. Poleg tega pa bi lahko tudi pregledali, kaj kdo izdeluje, kako izdeluje in kako surovino izkorišča. Vendar ni bilo govora samo o gozdu in gozdni proizvodnji. Diskutirali smo tudi o lesni industriji in o sodelovanju med posameznimi lesno-industrijskimi obrati. Poudarjeno je bilo, da bi bilo čimprej potrebno opustiti nepotrebne tajne in skrivanja, ki so pri medsebojnem delu kaj škodljiv pojav, ki hromi in zavira naš napredek. Direktor »Javorja« iz Pivke je opozoril, da namerava predložiti DIT-u na vpogled in presojo elaborate o predvideni proizvodnji

(Nadaljevanje na 3. strani)

Sprejetje družbenega plana občine Cerknica

(Nadaljevanje s 1. strani)

Družbeni plan občine tudi nakazuje, da naj bi gospodarske organizacije financirale investicije v industrijo predvsem iz lastnih sredstev ter iz bančnih sredstev, dočim naj bi šla sredstva iz občinskega investicijskega sklada predvsem za kmetijstvo, obrt, trgovino in turizem kot važno razvijajočo panogo gospodarstva. Po predlogu plana se bodo vse investicije na območju občine gibale v višini 720 milijonov dinarjev. Od te količine naj bi se 500 milijonov investiralo v gospodarstva, ostalo pa v druge name-ne. Značilnost planiranja letošnjih gospodarskih investicij je tudi ta, da bodo vložene po načelu rentabilnosti in da bo $\frac{1}{3}$ investicij vložena tam, kjer bodo lahko povečali proizvodnjo za izvoz. Največ investicij bo naloženih to leto v naši občini v industrijsko vejo gospodarstva in sicer v znesku 290 milijonov, dočim v kmetijstvo

110 milijonov, v gozdarstvo 105 milijonov, v gostinstvo in turizem 40 milijonov, v trgovino pa 13 milijonov. Ob koncu bi še omenil, da je med drugimi negospodarskimi investicijami predvidena gradnja pošte v Cerknici, za kar se bo porabilo 60 milijonov ter rekonstrukcija vodovoda, ki napaja vasi Rakek, Unec in Ivanje selo. Do sedaj so bili ti kraji po več mesecev v letu brez vode. Za to rekonstrukcijo so namenjena sredstva v višini 20 milijonov.

Vsa ta načela in predpostavke o možnostih razvoja gospodarstva v občini pa bomo lahko realizirali le s skupnimi naporii vseh proizvajalcev in s še nadaljnjim razvijanjem delavskega in družbenega samoupravljanja. Vzpodbuditi moramo vse gospodarske organizacije naše občine, da bodo boljše gospodarile in odpravljale birokratsko administrativne vplive na gospodarjenje.

Volitve skozi desetletja

Razgovor s petimi občani o volitvah

Živimo v dneh, ko vsi državljani naše države razpravljajo o novi ustavi, o ustavi, ki je simbol socialistične demokracije, ki bo prinesla nove pravice delovnemu človeku. Še nikoli poprej se niso naši ljudje tako živo zanimali za ustavne določbe, kot je to ravno ta čas.

Prav zato, ker smo pred volitvami, ko bodo občani zopet volili svoje delegate, sva krenila s tovarišem iz uredniškega odbora na pot po naši občini. Nisva preveč izbirala tistih, ki sva jih izpraševala. Hotela sva izvedeti, kako so naši ljudje volili pred vojno in kakšne se jim zdijo volitve danes.

Najprej sva se ustavila pri 64-letnem JOŽETU GREGORČIČU z Rakeka. Sedaj je že 8 let v pokoju, prej pa je bil zaposlen pri prekladanju lesa na železniški postaji.

»Kdaj ste prvič volili?«

»Leta 1922, ko sem volil komunistično stranko. Na volitve sem hodil do 1935, ko je zmagala klerikalna stranka. Od tedaj nisem hotel več voliti.«

»Katerega dogodka iz tistih časov se najbolj spominjate?«

»Leta 1935 smo hoteli na Rakeku zbrati listo za delavske stranke. Bilo nas je 80 in smo se shajali pri Pircu poleg sejmišča. Denarno nas je podpiral Line Ža-

gar. Vendar nismo uspeli. Zadnji dan pred volitvami so nam prepovedali. Vse tiste, ki so pobirali podpise za novo listo, so kaznovali s 500 din kazni, kar je bilo tisti čas zelo veliko.«

Jože Gregorčič nam je potem pripovedoval, da je bil leta 1941 poslan na prisilno delo v Šumadijo, kasneje pa interniran v Trevisu in Reniciju. Po italijanski kapitulaciji so ga odpeljali v Nemčijo. Tako je vso vojno preživel v izgnanstvu.

Preden sva se mu zahvalila, naju je še zanimalo, kaj je po

njegovem največja pridobitev sedanjih volitev.

Gregorič Jože iz Rakeka

»Prej smo bili prisiljeni iti volit. Celotno z odpovedjo službe so nam grozili. Danes je pa vse prostovoljno.«

Na drugem koncu Rakeka sva našla JANEZA ZALARJA, ki se je pred meseci vrnil iz vojske. Zaradi nočnega dela prejšnji dan je bil utrujen in malce v zadregi, ker se še ni docela privadil »civilnemu« življenju. Menil je, da bi morali biti občinski odborniki bolj aktivni pri sodelovanju z občani.

»Veliko si delal v mladinski organizaciji. Česa se najraje spominjaš?«

Zalar Janez iz Rakeka

tudi v lesni industriji še zmeraj pereč. Na naše opozorilo, da smo ustanovili večerni oddelek tehnične srednje šole za lesno stroko, so pripomnili, da bi bilo mogoče izkoristiti v ta namen kapacitete gozdarske šole v Postojni. Vendar nam to ne ustreza, kajti s tem bi morali naš operativni kader, ki se šola, poslati v Postojno. S tem pa ne bi rešili našega problema, vsaj v sedanjih pogojih ne. Med ostalimi je bilo poudarjeno, da bi morale gospodarske organizacije tesneje sodelovati z DIT-om in mu nuditi tudi finančno pomoč, a za služne člane nagrajevati. V prvi etapi integracije naj bi se ne ločili gozdarji od lesnoindustrijcev, kar bi kasneje bilo mogoče deliti. Izvoljen je bil tudi novi upravni odbor, ki bo štel deset članov. Za predsednika je bil izvoljen tov. ing. Drnovšek. Sedem članov so že izvolili, dočim sta dve mesti ostali rezervirani za cerkniška predstavnik. Po končanem občnem zboru je bila prirejena majhna zakuska s prijetnim razgovorom.

Ob zaključku lahko povzamemo le to, da je občni zbor dosegel svoj namen. Poudaril je, da je treba izkristalizirati lik organizacije in da pri tem ne smemo čutiti občinskih meja. Dalje je izrazil željo, da se čimprej združita obe gravitacijski področji, da se poskrbi za strokovni kader in da se tega tudi znotraj stroke pravilno usmerja. Naglasil je, naj bi se gozdarsko - lesnoindustrijska problematika pogosteje publicirala; a nezdravo kritiziranje, ki se razvija po javnih lokalih, naj bi se preneslo v klubsko izživljanje in naj bi postalo koristno delo.

Upam, da se bo članstvo v Cerknici kaj kmalu zbralo in odločilo o tem, kar je nakazal občni zbor gozdarjev in lesnoindustrijcev v Postojni.

Ing. Zmago Novak

»Zelo mi je bila všeč prireditev v počastitev dneva mladosti pred dvema letoma v Cerknici. Zelo dobro so organizirali in pripravili pester program.«

»Kaj meniš o bližnjih volitvah?« »O, z veseljem bom šel volit.«

Na Bloško planoto sva šla z določenim ciljem. Poiskala sva Toneta Pirca, ki ga na Blokah vsi poznajo, saj živi tam že od 1925. leta.

Najprej sva hotela vedeti, kakšno je bilo politično življenje v teh krajih pred vojno. Takoj sva videla, da dobro pozna zgodovino Bloške planote.

Tone Pirc bi lahko volil leta 1937, vendar ni hotel po nalogu društva kmečkih fantov in deklet, ki je sodelovalo s Komunistično partijo. Kot protiutež temu naprednemu društvu so tedaj klerikalci ustanovili smučarski klub. V

Pirc Anton iz Velikih Blok

Komunistično partijo je bil sprejet že leta 1941. Zaradi dela na terenu so ga internirali v Kalabrijo. S prvo prekomorsko brigado se je vrnil in bil po vojni kapetan I. razreda. Bil je odbornik že leta 1952.

Pripovedoval nama je, da tedaj ni skoro nikoli nihče zamudil seje odbora. Današnji odborniki bi morali biti po njegovem predvsem družbeno razgledani ljudje, ki se lahko poglobijo v občinsko problematiko.

»Kakšne funkcije opravljate?«

»Sem predsednik sveta za soc. varstvo in predsednik komisije za vprašanja borcev in invalidov.«

»Ali menite, da so pri pripravi za sedanje volitve kakšne pomanjkljivosti?«

»Zdi se mi, da so o novih volitvah ljudje premalo seznanjeni.«

»Udeležili ste se NOB. Česa se iz tistih časov najbolj spominjate?«

»Leta 1941 so se kmečki fantje skrivali v naši hiši in delali načrte za odhod v partizane. Nekoč je eden med njimi rekel, da se bo raje nekje skril. Stara mati, ki je tedaj imela 75 let, je na peči

(Konec na 4. strani)

Zasedali so gozdarji in lesnoindustrijci

(Nadaljevanje z 2. strani)

njihovega podjetja. Omenil je tudi, da je padla proizvodnja zabojev in da je treba ravnati s surovino racionalno. Zato naj bi se v Baču razvila proizvodnja stolov, »Javor« Pivka pa naj bi izdeloval mize, gradbene plošče, plošče za brodogradnjo, okal plošče, furnir, vezane plošče, razne obloge itd., dočim naj bi se v Postojni pričelo s proizvodnjo kosovnega pohištva. Število dosedanjih žagarskih obratov naj bi se zato zmanjšalo na tri do štiri s tem, da bi koncentrirali industrijo rezanega lesa na enem mestu. 35.000 t odpadkov letno pa naj bi izkoristili za plošče, a ne za kurjavo, dočim naj bi žamanje še vnaprej dostavljali tovarnam celuloze.

Kot vidimo so se tudi na oni strani gravitacijskega področja odločili za grupirano in specializirano proizvodnjo. Podobne tendence so tudi pri nas. Mar ni zato potrebno, da se pri realizaciji teh planov pametno posvetujemo, da ne bi delali vsi isto in računali na isto surovinsko zaledje? Vloga in pomen DIT-a pri tem planiranju zato ne bi smela biti majhna, a prav gotovo vsestranska in nujna. Program sečenj in proizvodnje bo moral biti jasen in razumljiv tako gozdarjem kot lesnoindustrijcem. Pri podružabljanju surovine, oziroma gozdne proizvodnje bo v primeru integracije obeh gravitacijskih področij nujno uporabiti enaka merila, enake zakone in enake tarife prodaje za vse kupce na tem področju. Na občnem zboru je bilo tudi naglašeno, da se je spremenila v primerjavi s povojnimi leti tudi situacija z delovno silo. Pri nas že čutimo, da delovno silo ni več tako težko dobiti. To ugotavljajo tudi pri njih. Včasih imajo že višek delovne sile in je mogoče že izbirati. A problem strokovnega kadra je tako v gozdarstvu kot

Volitve skozi desetletja

(Nadaljevanje s 3. strani)

to slišala in srdito pripomnila: »Sram te bodi! Če bi me vzeli, bi še jaz takoj šla nad Italijane, ti se boš pa skrill!«

Iz bojev pa se Tone Pirc najraje spominja letalskega desanta na Drvar.

Še prisrčno slovo in namenila sva se v Loško dolino. Obiskala sva Franca Levca. Rade volje je pobrskal po spominih na težke čase izpred vojne.

Že s 16 leti je šel v službo. Prvič je volil 1930 napredno stranko. Spominja se uspele stavke za 8-urni delavnik. Organiziranje delavcev je bilo prepovedano. Leta 1942 je šel v partizane in bil sekretar partijske organizacije in član rajonskega komiteja. Tudi sedaj je še zelo aktiven, saj opravlja kar 10 funkcij.

no je bilo le 300 zaposlenih, danes pa že 3700.«

Ko sva že šla skozi Loško dolino, sva se ustavila še v Kovinoplastiki. Dvaindvajsetletnega Boga Suhadolnika sva našla pri delu. Takoj sva ga vprašala, kaj meni o novih volitvah. »Prvič sem volil

Suhadolnik Bogo iz Kovinoplastike Lož

1958. Tedaj si še nisem bil glede volitev docela na jasnem. Novi volivni sistem pa je bolj demokratičen.«

»Kaj menite o funkciji odbornika?«

»Naši odborniki so preobremenjeni. Sam opravljam pet funkcij in imam velike težave. Politiko kadrovanja bi morali izboljšati.«

»Ob slovesu — zadnji veseli dogodek?«

»Slikan sem bil v trikotniku Ljubljanskega dnevnika in dobil 10.000 din.«

»Hvala in nasvidenje!«

Najino potovanje je bilo zaključeno. Veliko vtisov sva dobila. Mnogih ni bilo mogoče napisati.

Nekoč so ljudje tvegali svojo eksistenco, če so volili napredno stranko.

Danes, ko bodo volili, ne bodo tvegali ničesar. Svobodno bodo izrazili svoje želje.

Slika in tekst: Tavželj, Mazi

Svečana proslava krajevnega praznika na Rakeku

TUDI LETOS SO RAKOVČANI DOSTOJNO PROSLAVILI SVOJ KRAJEVNI PRAZNIK. V SOBOTO PRED PRAZNIKOM JE GLASBENA ŠOLA SKUPNO S ČLANI PROSVETNEGA DRUŠTVA PRIPRAVILA SVEČANO PROSLAVO. DNE 13. MARCA PA SO NA HIŠI, KJER SE JE RODIL NARODNI HEROJ IVAN TURŠIČ-IZTOK, ODKRILI SPOMINSKO PLOŠČO. OB ODKRITJU JE GOVORIL PRVI KOMANDANT ČETE, V KATERI SE JE BORIL TUDI IVAN TURŠIČ, PODPOLKOVNIK FRANCE BOMBAČ-ZORKO. SODELOVALI SO ŠE GOJENCI GLASBENE ŠOLE, UČENCI OSNOVNE ŠOLE IN ČLANI PROSVETNEGA DRUŠTVA.

V KLUBSKI SOBI NA RAKEKU SO ODPRLI RAZSTAVO SLIK HINKA SMREKARJA. RAZSTAVA JE BILA ODPRTA 6 DNI IN SI JO JE OGLEDALO VELIKO LJUDI.

MaD

Z odkritja spominske plošče narodnemu heroju Ivanu Turšiču-Iztoku

Odkritje spominske plošče narodnemu heroju Ivanu Turšiču-Iztoku

Občni zbor strelcev

V nedeljo, 31. marca, je pregledal svoje delo obč. strelski odbor v Cerknici, na katerem so bili delegati strelskih druženj: Srnjak z Rakeka, Jezero iz Cerknice, Racna gora iz Loške doline in Borac z Velikih Blok.

Občinski strelski odbor Cerknica je bil ustanovljen pred dvema letoma. Vse do tedaj so bile SD povezane direktno z okrajnim strelskim odborom Ljubljana. Ob ustanovitvi občinskega strelskega odbora so že delovale družine na tem področju. Niso pa bile kos nalogam, predvsem usposabljanju naše mladine v dobre

in izurjene strelce. Strelski šport pa je le nekako zaživel v lanskem letu. Prvič so se srečali strelci v Novi vasi ob dnevu mladosti. Na tem srečanju so se pomerili strelci iz vseh druženj občine z zračno in malokalibrsko puško v vseh položajih. Nastopile so ekipe pionirjev, mladincev in članov. Z zračno puško so do-

segli najboljše uspehe člani SD Jezero Cerknica (sekcija Graho-vo), sekcijo uspešno vodi prosvetni delavec tov. Gorjanc.

Zaradi denarnih zadreg so najboljše ekipe prejele skromna priznanja — diplome.

Strelci so se srečali v komuni tudi ob počastitvi praznika Loške doline in ob praznovanju JLA v Novi vasi.

Uspelo nam je poslati ekipe tudi na okrajno prvenstvo z ZP in MK puško, vendar se naše ekipe niso plasirale na vidnejša mesta v okrajnem merilu. Našim strelcem manjka treninga in boljši pogoji zanj, predvsem strelišče. Uspelo pa nam je s pomočjo občinskega odbora SZDL in ObLO, ki nam je dodelil dotacijo v zne-

sku 220.000 din, nabaviti zračne puške. Naše družine so v preteklem letu prejele 26 zračnik pušk. Osem nam jih je dal sekretariat za narodno obrambo s posredovanjem Strelske zveze Slovenije brezplačno, ostale puške pa smo plačali po 3500 din.

Na konferenci smo sklenili, da ne bomo drobili sredstev, ko bomo prejeli dotacijo občinskega odbora. Praksa je namreč pokazala, da tak način ni zdrav in da bo treba v bodoče racionalneje izkoriščati prejeta sredstva. Ker družine nimajo objektov, kjer bi trenirali ali tekmovali, bomo postopoma s prejetim denarjem gradili strelišča. Tako bo v letošnjem

(Nadaljevanje na 5. strani)

Nov Dom ljudske tehnike v Cerknici

V soboto, 30. marca, je bil v Cerknici odprt Dom ljudske tehnike, prvi te vrste v ljubljanskem okraju.

urejeni tudi primerni prostori za modelarske, radio in foto krožke kakor tudi pisarne za občinski odbor ljudske tehnike, avto-

delovnih ur, ki so jih opravili predvsem člani ljudske tehnike in mladina. Pri izgradnji doma so pomagale z materialnimi sredstvi nekatere gospodarske organizacije, predvsem »Brest« Cerknica.

Ob otvoritvi je podpredsednik občinskega ljudskega odbora tov. Jože Mlakar poudaril, da je ta dom zgrajen z namenom, da se bo v njem izpopolnjevala mladina in da je potrebno te kapaci-

tete izkoristiti in vključiti čimveč mladine v tehnično izobraževanje. Potem je spregovoril tudi predsednik občinskega odbora ljudske tehnike tov. Slavko Štrukelj, ki je nakazal oblike bodočega dela ljudske tehnike ter zagotovil, da se bodo že v mesecu aprilu začeli tečajji ljudske tehnike. Zbranim je spregovoril tudi predsednik okrajnega odbora LT tov. Leo Kovačič, ki je pohvalil delo ljudske tehnike v občini Cerknica ter zaželel še večjih uspehov pri nadaljnjem delu.

Taf

Vozilo AMD Cerknica v novi garaži

Marsikdo se je začudil, da so iz skoraj razpadle stavbe zrasli sodobni prostori, v katerih bodo tehnično vzgajali našo mladino in odrasle. Poleg dvorane, katera sprejme do 100 obiskovalcev, so

moto društva ter garaže, ki sprejemajo šest osebnih avtomobilov.

Adaptacija je trajala pet mesecev, vanjo je bilo vloženih okrog 700.000 din. Pri tem je bilo opravljenih preko 1600 prostovoljnih

Mladina se je odločila

22. marca smo imeli člani ZMS sestanek, na katerem smo se pomenili o marsičem koristnem. Sestanku je prisostvoval tudi tov. Lojze Kraševac, sekretar mladinskega komiteja.

Ker se bliža konec šolskega leta, je bilo zelo zanimivo vprašanje o zaposlitvi mladink in mladincev med letnimi počitni-

cam. Tov. Kraševac nam je svetoval, katerih akcij naj bi se udeležili med počitnicami. Tako so se nekateri mladinci odločili, da bodo delali v tovarni Brest, drugi bodo spet sodelovali v brigadi, ki bo iskala ostanke orožja iz NOB, tretji pa bodo delali pri KZ v Cerknici.

France Arhar

Kadrovska problematika

V razdobju od izvolitve članov Obk ZMS Cerknica pa do danes so nastale velike spremembe v sestavi članstva. V tem času smo morali dopolniti članstvo komiteja s petimi mladinci, ker so izvoljeni člani odpovedali (nekateri opravičeno, drugi ne) sodelovati pri nadaljnjem delu ZMS. Dokler bomo morali reševati tako ka-

drovske probleme, res ne bomo mogli izvrševati ostalih nalog, ki smo si jih postavili na zadnji redni občinski konferenci ZM. Zato so upravičene misli nekaterih občanov, da ni čutiti dela mladinske organizacije, kar je posebno razvidno iz članka tov. Hrena v zadnji številki »Glasa Notranjske«.

KL

Za 16 odstotkov večja proizvodnja

V preteklem letu je bilo v cerkniški občini zaposlenih v gospodarstvu 2893 ljudi. Število zaposlenih se je v primerjavi z letom 1961 povečalo za 52. Najbolj se je dvignila proizvodnja v lesni industriji, kjer je začela obratovati tovarna ivernih plošč. Proizvodnja se je povečala tudi v kovinski industriji, ker so uvedli v proizvodnjo več iskanih predmetov za pohištveno industrijo. Osební dohodki na enega zaposlenega so se dvignili za 4000 din, tako da so znašali v preteklem letu povprečno 26.300 din. Tudi narodni dohodek se je močno dvignil, vendar še vedno ni dosegel povprečja drugih komun. V letu 1962 je znašal 151 tisoč din na prebivalca. Za letošnje leto imajo v načrtu nadaljnji dvig proizvodnje predvsem z iskanjem notranjih rezerv in uvedbo več izmen v industrijskih obratih.

Dobrišen del industrijske proizvodnje v cerkniški občini gre v izvoz. V direktni izvoz je sicer vključena le lesna industrija, kovinska pa le posredno. Celotna industrija izvažna nad 60 odstotkov svoje proizvodnje. Lani se je najbolj povečal izvoz v lesni industriji in sicer za 23 odstotkov.

MaD

Občni zbor strelcev

(Nadaljevanje s 4. strani)

letu dograjeno strelišče v Cerknici, kjer je sedež komune.

SD tega področja so si posta-

letne konference družin so razumele željo naših mladih strelcev in jih izvolile tudi v nove upravne odbore.

Člani strelskih družin na tekmovanju

vile kaj lepe načrte. Organizirajo svoje sekcije po šolah in oddaljenih vaseh, ki niso tako dostopne, da bi strelci trenerji hodili po 5 ali celo več kilometrov na strelske vaje. Prav na takih področjih pa je precejšnje število ljubiteljev strelskega športa. Ugotovljeno je, da primanjkuje strokov-

Na občinski konferenci smo sklenili tudi v letošnjem letu organizirati več srečanj in meddružinskih tekmovanj, za dan mladosti pa še tekmovanje v povezavi z avto-moto društvom, streljali pa bodo balone in gibljive tarče. Za dan JLA pa bodo tekmovali z MK puško na smu-

Ocenjevanje uspešnih strelcev

nega kadra in to ne samo v krajih, kjer so družine, ampak tudi tam, kjer delujejo sekcije. To vprašanje pa bomo reševali s tesnejšo povezavo z organizacijo ZROP, saj so njeni člani raztreseni ravno tako po teh krajih.

čeh in saneh, v kolikor bo zima ugodna, v nasprotnem primeru pa bodo tekmovanje preložili na ugodnejši čas. Ti dve strelski tekmovanji naj bi postali tradicionalni in njuna datuma stalno določena.

IZ KOLEKTIVA »KOVINOPLASTIKA« LOŽ

Obračun sindikalne organizacije

Pred kratkim je bil v kino dvorani v Starem trgu redni letni občni zbor sindikalne podružnice Kovinoplastike Lož. Občnega zbora se je udeležilo okoli 150 delegatov, ki so jih člani kolektiva izvolili v svojih obratih. Po obširnem poročilu predsednika sindikalne podružnice tov. Škrbca, obravnavalo je delo sindikata v preteklem letu in gospodarjenje podjetja v tem obdobju, se je razvila živahna razprava, v kateri je sodelovalo 22 delegatov. Delegati so nakazali vrsto problemov, ki bi jih morala sindikalna podružnica v času svoje dveletne mandatne dobe reševati.

NEKAJ GLAVNIH MISLI IZ RAZPRAVE

— Delo obratnih sindikalnih odborov ni bilo zadovoljivo. Vse preveč so bili prepuščeni sami sebi. V drugih primerih pa se je centralni sindikalni odbor vse preveč vtikal v delo, ki bi bilo lahko prepuščeno samim odborom in njihovi iniciativi.

— Spričo naglega razvoja podjetja je potrebno še naprej sistematično izobraževati članke kolektiva, glede na potrebe delovnih mest. Šolati je treba srednji in višji strokovni kader. Potrebno je izbrati prijave za ustanovitev oddelka dopisne tehnične srednje šole v podjetju.

— V januarju in februarju je presegel kolektiv plan proizvodnje. Toda kljub temu, da je podjetje na tesnem prostoru, bi se proizvodnja še lahko povečala, če bi poiskali skrite rezerve. Povpraševanje po izdelkih je zelo veliko, saj ne moremo zadovoljiti vseh potreb tržišča. Zato je potrebno uvesti na določenih delovnih mestih tretjo nočno izmeno. Bolj se bomo morali potruditi tudi pri kontroli kvalitete izdelkov.

— Disciplina po obratih ni na zaželeni višini. Medsebojni odnosi bi morali biti boljši. Včasih občutimo trenje med obrati, kar negativno vpliva na proizvajalce. Potrebno bi se bilo odkriteje pogovoriti o tem.

— Eno izmed osnovnih dejavnosti sindikalne podružnice je ugotavljanje, kako delajo organi upravljanja v podjetju, oziroma njihovi člani v teh organih. Nekateri se čutijo premalo odgovorne. Zato bi morala sindikalna organizacija pregledati delo članov in jih poklicati na odgovor.

— Kolektiv Kovinoplastike stoji letos pred veliko nalogo, gradnjo nove tovarne. Podjetje sicer računa na kredite pa tudi na lastna finančna sredstva. Vsak član kolektiva bo prispeval 50 ur prostovoljnega dela v dveh letih. Na ta način bomo prihranili okoli 30 milijonov dinarjev.

Člani kolektiva žele, da bi ustanovili otroški vrtec. Pa-

metno bi bilo popraviti prostore Dijaškega doma v Starem trgu in bi stavba služila vsem zaposlenim v Loški dolini. Kolektiv Kovinoplastike pa naj bi bil ustanovitelj otroške ustanove.

— Na občnem zboru so razpravljali tudi o letovanju v letošnjem letu, o bolezninah in

bolniškem staležu bolnikov, o vključevanju mladine v organe upravljanja, o posebnih dodatkih za člane ZB NOV in o osebnih dodatkih.

Na koncu so izvolili 11-članski upravni odbor in 3-članski nadzorni odbor. Za novega predsednika je bil izvoljen Tone Žnidaršič.

Priprave za letovanje

Te dni je odbor za letovanje pri sindikalni podružnici Kovinoplastike Lož izvedel med člani kolektiva anketo z namenom, da bi izvedel, koliko članov kolektiva želi letovati in kje bi radi letovali v letošnjem letu.

Razdelili smo 500 anketnih listov, do 1. marca pa je bilo vrnjenih 254 anketnih listov. Iz an-

ketnih listov je razvidno, da je 161 aktivnih članov kolektiva in 88 njihovih družinskih članov želelo letovati na morju, večina za dobo od 7 do 10 dni. Od 161 članov kolektiva je 85 poročenih in 76 neporočenih. Večina članov želi, naj bi organizirali letovanje v drugem kraju kot lani. Na podlagi teh izjav se je odbor za leto-

vanje že začel pripravljati. V letošnjem letu bo podjetje najelo dve stavbi v Selcah pri Crikvenici. V eni stavbi bo 12 ležišč, v drugi pa 14 ležišč in kuhinja, jedilnica ter ostali prostori. Pogodba je sklenjena za 3 mesece, od 15. junija do 15. septembra. Centralni sindikalni odbor je mnenja, da bi letos izmenjali člane vsakih 10 dni, kajti na ta način bi precej prihranili in poslovanje bi bilo mnogo lažje, kot če bi letovali po 7 in 10 dni.

Te dni bodo člani kolektiva prejeli posebne prijave, katere bodo vrnil s kavcijo 1000 din kadrovske soc. oddelku podjetja do 10. maja. Na prijavi bodo določeni datumi. Prijavljenci bodo samo obkrožili datum, to je čas, v katerem bi želeli letovati. V primeru, da se ne bi prijavilo dovolj članov kolektiva, bo odbor za letovanje ponudil letovanje ostalim gospodarskim organizacijam v komuni.

DROBNE ZANIMIVOSTI

— Poročali smo že, da je kolektiv presegel plan proizvodnje v januarju 1963 za 2%. Kljub temu, da je imel mesec februar manj delovnih dni kot januar, so člani kolektiva presegli plan v tem mesecu za 6%, kar je lep uspeh.

— Podjetje bo tudi letos prispevalo 2000 din na zaposlenega krajevnemu odboru SZDL Stari trg za poživitev kulturnega in telesnokulturnega življenja v Loški dolini.

— Spričo vseh večjih potreb na tržišču je centralni delavski svet podjetja sklenil, da bi uvedli tretjo izmeno in sicer od 22. do 6. ure. V tej izmeni bi delalo ca. 50 žena, zlasti v plastiki, pri bergman dozah in pri okovju Lož. Podjetje je že zaprosilo ZIS v Beogradu za odobritev.

— Te dni se je pričel seminar matematike in tehnologije za dopisnike I. letnika TSŠ

— strojni oddelk. Imeli bodo 20 ur matematike in 10 ur tehnologije. Namen seminarja je, da bi dopisniki čim prej napravili izpite na dopisni šoli. Na seminarju predavata ing. Borštnar in prof. Torkar.

— Naše podjetje je sklenilo pogodbo za izvoz specialnega okenskega okovja v vrednosti ca. 26.000 dolarjev s posredovanjem podjetja Fermiport Zagreb. Okovje bomo izvozili v Gvinejo.

Pisma bralcev

DRAGI BRALCI!

Sporočiti vam moramo, da smo se v uredništvu odločili, da bo naš list v bodoče izhajal vsakega desetega v mesecu. Upamo, da vam bomo na ta način v celoti posredovali dogodke preteklega meseca. Novice bodo bolj sveže, list pa zanimivejši.

V današnji številki pričenjamo z redno novo rubriko »Bralci nam pišefok«, preko katere želimo z bralci navezati čim tesnejše stike. Pišite nam o vseh težavah pri svojem delu in nepravilnostih, ki jih v svojem življenju zasledite. Pri opisanju konkretnih dogodkov prosimo za poln podpis. Za uvedbo te rubrike nas je vodilo dejstvo, da občani na zborih volivcev mnogokrat postavljajo zahteve, ki se lahko

urede z minimalnim trudom in minimalnimi sredstvi. V veliko primerih se potem zaradi neaktivnosti krajevnih činiteljev taka drobna vprašanja ne rešujejo. Javna in zdrava kritika bo prav gotovo vplivala na hitrejšo urejevanje perečih vprašanj.

Z bralcem, ki nam je poslal članek »Utrinki z Rakeka«, da je čakalnica na železniški postaji zanemarjena, se strinjamo in ga bomo posredovali odgovornim ljudem železniške postaje Rakek. Objavili ga v našem listu ne bomo, ker je na določenih mestih žaljiv za vse prebivalce Rakeka.

Z dopisovanjem in željami za izpopolnitev lista bomo dosegli, da nam bo postal »Notranjski glas« mnogo bližji in popolnejši.

Uredništvo

MODERNA ŠOLA, KI SE GRADI ŽE DVE LETI

Že na mnogih šolskih konferencah so razpravljali o problemu šolskih prostorov.

že leto dni čaka na pol dograjena. Solarji in učitelji pa še vedno hrepene po lepih prostornih učilnicah. LD

PRIPIS UREDNIŠTVA:

Mnogo občanov nam je že postavilo to vprašanje. Zato smo vprašali na ObLO načelnika oddelka za splošne in notranje zadeve tov. Skuka. Odgovoril nam je, da se zelo trudijo za rešitev tega perečega vprašanja. Z optimizmom nas je potolažil, da bo na to vprašanje možno točneje odgovoriti v nekaj dneh. Upajmo, da bo ObLO za dograditev šole le izposloval kredite.

Točen in obširen odgovor vam bomo posredovali v naslednji številki našega lista.

»GLAS NOTRANJSKE«

Izhaja mesečno — Izdaja ga Občinski odbor SZDL Cerknica — Ureja uredniški odbor — Člani uredništva: Slavko Brglez, Franc Tavželj, Dane Mazi in Milan Strle — Tehn. urednik: Janko Novak — Korektor: Sonja Vrebec — Tisk: ČZP »Kočevski tisk« Kočevje — Letna naročnina 240 din

Nekaj misli o kmetijstvu

Občinska konferenca socialistične zveze delovnega ljudstva, ki je bila 5. februarja t. l. v Cerknici, je v prvi vrsti obravnavala problem kmetijstva na območju občine. O tem je govoril tudi predsednik občinskega odbora SZDL, ki je izčrpno prikazal dosežanje dosežke in hkrati tudi nakazal smernice bodočega dela na tem področju. Tudi diskusija je bila usmerjena predvsem na kmetijske probleme. Pokazalo se je, da bi kmetijstvo potrebovalo še mnogo sredstev. Razpravljali so o tem, kaj bi bilo potrebno še zgraditi (senike, silose, hleve itd.) ter o arondaciji in nakupu zemljišč. Tako bi postalo kmetijstvo rentabilno in bi doseglo svoj namen.

Zavedamo se, da bo potrebno v kmetijstvo na območju občine Cerknica vložiti še marsikateri milijonček, preden se bo to obrestovalo. Zdi pa se nam, da vse premalo skrbimo za to, da bi vsaj tisto, kar že imamo, najbolje izkoristili in tako dosegli vsaj minimum od tega, za kar imamo pogoje.

Ob tem bi želeli opozoriti na napake, ki se dogajajo že nekaj let in bi jih vsekakor lahko odpravili, če bi odgovorni pravočasno mislili na to.

Že nekaj let je zmanjkala v zgodnji pomladi kmetijskim za drugim in kmetijskim posestvom živinska krma in stelja, zato so mnogo slabšo drago kupovali od privatnikov. Verjetno bo tako tudi letos zaradi hude in dolge zime. Obenem pa ugotavljamo, da je lansko leto in še prej ostalo mnogo travnikov in košenin nepokošenih in to ne samo pri privatnikih, temveč tudi v zadrugah in na posestvih ter travnikih, ki so last splošnega ljudskega premoženja. Človeka boli srce, ko v juliju, ko je zadnji čas za košnjo, trava stoji, se suši ter propada. Vse to se v marcu in aprilu prihodnjega leta zelo maščuje. Priznati moramo, da pride do tega zaradi različnih vzrokov: v kmetijstvu je sezonsko delo, saj morajo v šestih mesecih napraviti tisto, kar je industrija napravila v dvanajstih. Težko je tudi z delovno silo. Na vsak način pa bo treba to popraviti. Gotovo ne bo škodilo, če navedem nekaj koristnih misli, kako naj bi odpravili napake.

Že nekaj let priporočamo, da bi v košnji pomagala zadrugam industrijska podjetja s svojo delovno silo. Delovni kolektivi so vedno radi pomagali, vendar ni bilo takega uspeha, kot bi ga pričakovali, saj se je cena krmi zelo dvignila. Poleg tega je pa še vedno ostalo precej nepokošenega.

Kmetijske zadruge natančno vedo, kolikšna bo cena sena. Pred košnjo naj bi vse tiste parcele, za katere vedo, da jih ne bodo mogle pokositi same, oddale v kooperativno pospravitvev privatnikom ali delavcem.

Občani cerkniške občine smo bili do nedavnega vsi kmetje. V zadnjem času se jih je velika večina preusmerila v industrijo. Lahko pa trdimo, da vsi ti industrijski delavci znajo prijeti za koso ali grablje, a morajo biti za to delo primerno nagrajeni. Na ta način bi dobili dovolj de-

lovne sile brez milijonov, ki jih nimamo.

Še na nekaj bi hoteli opozoriti. Leta 1959 je izšel Zakon o izkoriščanju kmetijskega zemljišča, ki pravi:

Kmetijsko zemljišče je treba izkoriščati praviloma v kmetijske namene (čl. 2).

Če obdelovalec ne obdeluje zemljišče ali ga ne obdela tako, kot je predpisano v prejšnjem odstavku, mora občinski ljudski odbor v skladu z odločbami tega zakona poskrbeti za njegovo obdelavo (čl. 3 pod 2).

Če obdelovalec kmetijskega zemljišča, ki je državljanska la-

stnina, ne obdela zemljišče tako, kot predpisuje prvi odstavek čl. 23 tega zakona, v času ko se zemlja po navadi obdeluje v tistem kraju, pa mu tega ni preprečila višja sila ali kakšen drug opravičen vzrok, se lahko da neobdelano zemljišče v prisilno upravo za čas od 1 do 5 let (člen 24). Znano je, da je v Loški dolini, kakor tudi drugod v naši občini, precej kmetijskih gospodarstev, ki zemlje ne obdelujejo tako, kakor bi morali. Zakaj je tako?

Lastniki so ostareli, mlajši so zaposleni ali so se izselili v industrijske centre itd. Mislim, da bi v teh primerih občinski ljudski odbor lahko ukrepal po določilih zakona. Znano mi je, da je nekje detelja prerasla drugo in prvo in se ni našel nihče, ki bi pokosil

prvo niti drugo, potem pa vse skupaj ni bilo niti za steljo.

Priznati moramo, da vsi ti problemi nastajajo zaradi nove politike v kmetijstvu in jih ne moremo reševati naenkrat. Težko bi bilo preorati in zasejati vse zapuščene njive, veliko lažje pa pokositi tisto, kar je zraslo brez truda.

Občanom ne more biti vseeno, kako gospodarijo v kmetijstvu, v zasebnem ali družbenem sektorju in kako izkoriščajo sklad obdelovalne zemlje. Zemlja je bila in jo je ravno toliko, kot jo je bilo. Predvsem od kmetijskih delavcev pa je odvisno, kaj in koliko bomo iz nje dobili. Vedeti moramo to, da se vrstijo letine druga za drugo in kar v enem letu zamudimo, ne moremo pridelati v naslednjem. T.

Razmišljanja ob Dnevu žena

8. marec, praznik dneva žena je za nami. Razmišljam o ženi, njeni vlogi v družbi, enakopravnosti. Gotovo je, da si je žena v naši socialistični družbi priborila enakopravnost, saj delo ustvarja v naši družbi položaj, ne spol.

Žena proizvajalka je lahko tudi upravljalka. Tako najdemo žene v delavskih svetih podjetij, v organih upravljanja, v občinskih odborih. V našo novo občinsko skupščino bo kandidiralo ob le-

tošnjih volitvah osem žensk. Žene bodo najlažje zasledovale delo varstvenih ustanov, razpravljale o otroškem varstvu, o zdravstveni zaščiti matere in otroka, o vsem tem, kar ji je kot ženski — materi najbližje.

Pred družbo je torej žena enakopravna možu.

Kako pa je z ženo doma? Rast standarda in pomoč družbi ji prihajata na pomoč z zadržanim korakom predvsem na podeželju.

Zato je sedaj prisiljena vse družinsko breme prenašati sama. Na njenih ramah je pretežni del skrbi za dom. Vse to potrpežljivo prenaša, če ima ob sebi moža, ki zna ceniti njeno delo.

Zgodi se pa tudi tole: Žena dela v tovarni 8 ur in potem še doma. Mož hodi okrog, kamor si poželi, saj je delal 8 ur v tovarni, za dom mu ni mar. Drva mora preskrbeti žena, on pa s puško na rami v Slivnico na zajce. Nikdar je ne povabi, da bi šla kam skupaj z otroki in ji ne da lepe besede...

Tudi žena si želi razvedrila.

Na svoj dan, saj je samo enkrat v letu, gre v menzo na zabavo, da se sprosti in razveseli. Doma je zaradi tega ogenj v strehi. Mož ji grozi, morda še kaj več... Žena beži pred njim, boji se ga, a mu ne uide. Otroci jokajo, prosijo, vse zaman...

Naslednji dan jo delovodja vpraša, če je bolna. Pomislite, koliko trpi, pa noče povedati vzrokov. Dela vztrajno, samo da bi zakrila, kaj se godi z njo doma. K zdravniku se ne upa zaradi moža, ker se ga boji.

Prav tu se začne delo žena. Take primere naj razkrivajo, skušajo pomagati s pomočjo organizacij ženi, družini in otrokom. Zato žene volite predlagane kandidatke za novo občinsko skupščino!

MaD

KINO

KINO »SVOBODA« STARI TRG:
13.—14. aprila ameriški CS barv. film »ZAKON PRERIJE«, 17. aprila jugoslovanski film »NOČNI IZLET«, 20.—21. aprila francoski barvni CS film »NENAVADNA AMERIKA«, 24. aprila ameriški glasbeni film »ZLATA TROBENTA«, 27.—28. 4. amer. barvni CS film »ČAS ŽIVLJENJA IN ČAS SMRTI«, 1.—2. maja italijanski barvni CS film

»ANA IZ BROOKLYNA«, 4.—5. maja francoski film »VRELI ASFALT«, 8. maja amer. film »MOŽ S 1000 OBRAZI«, 11.—12. maja ameriški barvni film »PONOSNI UPORNIK«.

Predstave v aprilu: vsako sredo in soboto ob 19. uri; vsako nedeljo ob 15. in 19. uri.

V maju je pričetek večernih predstav ob 19.30 uri.

Gostinsko podjetje »Loška dolina« Stari trg pri Ložu

razpisuje delovno mesto več kvalificiranih in polkvalificiranih natakaric za svoje gostinske obrate. Stanovanje preskrbljeno, osebni dohodki po pravilniku. Prijave sprejema uprava podjetja do 1. maja 1963.

MLADO POKOLENJE

Novice iz mladinskega aktiva...

Mladinski aktiv ZMS na osnovni šoli v Cerknici je sprejel v začetku šolskega leta svoj delovni program. Sklenili smo v marcu izvesti oddajo »Povej, kaj znaš«. Teme za oddajo so si mladinci izbrali že pred semestralnimi počitnicami. Tekmovali bodo v naslednjih temah:

Romana Janežič in Zdenka Trampuž sta si izbrali temo o razvoju in nastanku filma.

O predosnutku ustave bodo pripovedovali Vojko Telič, Slavko Truden in Lada Hrbljan.

O prometu in prometnih sredstvih nam bosta povedala Branko Milek in Drago Kozlovič.

Kako je živel Jurčič in kaj je ustvaril v naši književnosti, nam bosta pripovedovali mladinki: Šega Metka in Dani Caserman.

Anton Popek in Anton Novak bosta pripovedovala o drznih vzponih na Mont Everest.

O pesniku svetovnega slovesa Prešernu bodo pripovedovale: Marina Obreza, Anica Debevec in Mira Kranjc.

Srečo Kajtna, Tone Kebe in Stanko Mulec bodo govorili o znamenitostih Cerkniškega jezera.

O uspehih jugoslovanske reprezentance v sedmih svetovnih prvenstvih nam bosta poročala Peter Ribič in Jože Petrovič.

Kako se je jug. alpinistična odprava vzpenjala na Trisul, bodo pripovedovali France Mele, Edo Modic in France Arhar.

O lesni industriji v Cerknici pa bosta povedali učenki Anica Ko-

rošec in Meta Snoj.

Med oddajo pa ne bo manjkalo tudi razvedrila. Mladinci bodo igrali na harmoniko. Nastopila pa bo tudi naša mlada pevka popevk Romana Janežič.

Ker pa so bile zimske počitnice podaljšane za 14 dni, je aktiv sklenil, da oddaja ne bo v marcu, temveč v začetku aprila, da se bomo lahko bolje pripravili.

Mladinke in mladinci, ki bodo na vsa vprašanja pravilno odgovorili, bodo prejeli tudi zaslužene nagrade. Zato se je aktiv za nagrade obrnil na naslednja podjetja: trgovsko podjetje »Škocjan«, tovarno »Brest«, turistično društvo, avto-moto društvo, KZ Cerknico in na organizacijo DPM

in SZDL. Vsem tem ustanovam je aktiv poslal tudi vabila za obisk oddaje »Povej, kaj znaš«.

Poleg tega pa smo se mladinci in mladinke odločili, da bomo z udarniškim delom pomagali pri zunanji ureditvi »Doma tehnike«. Svojo obljubo smo tudi izpolnili. V četrtek 28. marca smo nekateri mladinci in mladinke uredili zunanost »Doma tehnike«; umili ter očistili smo izložbena okna in tako opravili čez 200 delovnih ur.

V soboto, 30. marca 1963 so odprli »Dom ljudske tehnike« v Cerknici. Prisostvovali smo tudi mladinci. Veseli smo novega doma, saj je s tem mladim odprta pot do tehnike. V domu se bomo lahko naučili mnogo novega in razširili svoje obzorje. V domu so odprli tudi modelarski, foto, radio in avto-moto krožek.

Veliki možje naše doline

Tudi v naši dolini so živeli in še žive imenitni ljudje.

V Selščaku je bil doma Maksim Gaspari, imeniten slikar Notranjske. Slikal je na panjske kočnice in bogato ilustriral knjige. Snelci televizije so se ga spomnili ob njegovi 80-letnici.

Po cerkniških ulicah je pred nekaj desetletji korakal nadarjen dečko, ki je pozneje zaslovel kot skladatelj Gerbič. Ena cerkniških ulic nosi njegovo ime.

Imenitni raziskovalec podzemeljskih jam Adolf Šerko je bil doma v Cerknici.

Kogar bo pot vodila skozi Dolenjo vas, pa se bo spomnil na-

darjenega akademskega slikarja Franceta Strleta. Njegov dom stoji v bližini druge žage. Bil je povabljen celo v London, da slika kraljevo dvojico, pa se je ponesrečil. Pri prehodu čez cesto, ga je podrl motor.

Veliki sin Notranjske je tudi naš akademski slikar Lojze Perko. Ustvarja prelepe podobe cerkniškega jezera in ljudi ob njem. Svoj atelje si je postavil na koncu Dolenje vasi. Prijazna lega mu nudi veliko motivov za njegovo umetnost.

IZVEDLI SMO ANKETO V OSEMLETKI

V marcu je podjetje Kovinoplastika izvedla med dijake 8. razreda osemletke v Starem trgu anketo z namenom, da bi ugotovili, kam se bo mladina iz osemletke odločila po končanem šolanju. Anketiranih je bilo 62 dijakov in sicer 30 moških in 32 žensk. Kljub temu, da anketa še ni popolnoma obdelana, so rezultati že znani. 37 dijakov se je odločilo, da bo nadaljevalo študij na raznih srednjih in strokovnih šolah. 5 dijakov bi se želelo šolati na TSŠ strojnem oddelku, 1 dijak na TSŠ elektro oddelku, 1 na ESŠ in 1 v šoli za tehnično risanje. Ti dijaki bi lahko dobili kasneje zaposlitev v naši tovarni, zato žele stipendijo Kovinoplastike Lož. 11 dijakov se je odločilo za takojšnjo zaposlitev v podjetju, 14 pa se jih želi učiti poklica kot vajenci in sicer 6 v kovinski stroki, ostali pa v drugih strokah. Zanimiv je tudi socialni sestav staršev anketiranih dijakov. Starši 18 dijakov so kmetje, 15 delavci, 10 uslužbenci in 9 upokojenci. 45 staršev anketiranih otrok je sodelovalo v NOB kot borci ali aktivisti, ter so bili v raznih taboriščih.

Uspeh dijakov v prvem polletju je bil:

- odličnih 3
- prav dobrih 13
- dobrih 20
- zadostnih 5
- nezadostnih 11

Še sprehod v Zelše. Tam pa srečamo dramskega umetnika Janeza Jermana.

Stara Knapova mati je rodila imenitnega letalca, ki pa je izgubil življenje pri nekem letalskem mitingu v Zemunu.

Skopa je Notranjska, a dala nam je veliko dobrih in požrtvovalnih mož. Mele Zvonko

Osnovna šola Cerknica

Plesni tečaj

V okviru društvene komisije pri ObK ZMS Cerknica je pričel z delom dne 31. III. 1963 plesni tečaj pod strokovnim vodstvom tov. Rudija Mlakarja. Kot je razvidno iz prijav, je vladalo pred začetkom tega tečaja precejšnje zanimanje. Vsak prijavljenec je moral pred pričetkom tečaja plačati 500 dinarjev. Iz teh sredstev bo poravnani honorar za učitelja, najemnina za dvorano in plačane izkaznice, ki jih bodo prejeli udeleženci tečaja. Izkaznice bodo služile kot vstopnica. Vsak udeleženec tečaja jo bo moral pri vstopu v dvorano pokazati članu plesnega odbora. Na plesnem tečaju

se bodo mladinke in mladinci lahko naučili klasičnih in modernih plesov. V programu imajo 12 plesnih vaj. Vsaka vaja bo trajala od 18. do 20. ure, od 20. ure dalje pa bo ples brez strokovnega vodstva.

Vendar pa so se kljub predplačilu udeležile prve plesne vaje le štiri mladinke od ca 20 prijavljenih. Kaj je temu vzrok, ne vemo in prosimo prijavljence plesnega tečaja, da nam to sporočijo.

KL

Prvenstvo Rakeka v skokih

V nedeljo 17. februarja je bilo prvenstvo Rakeka v skokih na 25-metrski skakalnici v Delah. Tekmovali so predvsem mladinci z Rakeka, nastopila pa sta tudi dva mladince iz Cerknice.

Čeprav je bil sneg zelo slab, so bili doseženi kar dobri rezultati.

1. Frelih 158 (20,5; 20 m)
2. Urbas 156 (20; 19,5 m)
3. Debevec 148 (19; 18,5 m)
4. Ryckly
5. Ris

Debevec Marjan

DRUŽINE POČITNIŠKE ZVEZE

Na območju cerkniške občine je do nedavnega delovala le ena družina PZ in to v »Kovinoplastiki« Lož, ki ima včlanjenih 80 mladincev. Ker si pa želi mlad človek čimveč potovati in spoznavati lepote naših krajev, je to očitno premalo. Zato smo formirali pri ObK ZMS iniciativni odbor PZ z nalogo, da ustanove tudi po preostalih mladinskih aktivih družine PZ, da jih seznanijo z delom in ugodnostmi, ki jih nudi PZ.

KL

POSEBNI DODATKI ZA BIVŠE BORCE

V Kovinoplastiki je zaposlenih 64 članov zveze borcev, od teh 48 članov, ki imajo priznana dvojna leta zaradi sodelovanja v NOV. Da bi omenjenim članom vsaj približno uredili osebne dohodke, je centralni delavski svet podjetja na predlog aktiva ZB odobril poseben dodatek, ki ga bodo omenjeni člani prejeli od 1. januarja letos dalje. Posebni dodatek je tem večji, čim manjši so osebni dohodki, oziroma je pri določanju upoštevan čas sodelovanja v NOB. Tisti člani ZB, ki prejema mesečno več kot 28.000 din, dodatka ne bodo dobili. Tako je predvideno, da bo podjetje izdalo mesečno za posebne dodatke bruto nad 120.000 din.

Mladi skakalci ob skakalnici na Bakeku